

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” договори за безвъзмездна финансова помощ

СЪДЪРЖАНИЕ

Общи и административни разпоредби

ЧЛЕН 1. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	2
ЧЛЕН 2 - ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ	3
ЧЛЕН 3 – ОТГОВОРНОСТ	4
ЧЛЕН 4 – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ	4
ЧЛЕН 5 - ПОВЕРИТЕЛНОСТ.....	4
ЧЛЕН 6 - ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ.....	5
ЧЛЕН 7 - ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ/ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНОТО ОБОРУДВАНЕ.....	5
ЧЛЕН 8 – ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА.....	6
ЧЛЕН 9 – ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРА.....	7
ЧЛЕН 10 - УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА	7
ЧЛЕН 11 – ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА.....	8
ЧЛЕН 12 – ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ	10
ЧЛЕН 13 - ПЛАЩАНИЯ И ЛИХВИ ВЪРХУ ПРОСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ	10
ЧЛЕН 14 - СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ.....	11
ЧЛЕН 15 - ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО, ПРЕДОСТАВЕНО ОТ ДОГОВАРЯЩИЯ ОРГАН.....	13
ЧЛЕН 16 – ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ.....	13
ЧЛЕН 17 – ПРИЛОЖИМ ЗАКОН И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ	14

ОБЩИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

- 1.1. Бенефициентът е длъжен да изпълни проекта съобразно описанието на проекта, съдържащо се в Приложение II и с оглед изпълнение на предвидените в него цели.
- 1.2. Бенефициентът трябва да изпълни проекта с грижата на добър стопанин, при спазване на изискванията за ефикасност, прозрачност и старание, в съответствие с най-добрите практики в съответната област и с настоящия договор. За тази цел Бенефициентът трябва да осигури всички финансови, човешки и материални ресурси, необходими за пълното и точно изпълнение на проекта и предвидени в описанието на проекта.
- 1.3. Бенефициентът изпълнява задълженията си самостоятелно или съвместно с един или повече партньори, ако такива са посочени в описанието на проекта и договора.
- 1.4. Партньорите участват в изпълнението на проекта и техните разходи са допустими на същото основание както разходите, направени от Бенефициента. Основната част от проекта се осъществява от Бенефициента и, ако е приложимо, от неговите партньори.
- 1.5. Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители за осъществяването на ограничена част от проекта, ако естеството на проекта изисква това. За тези случаи Бенефициентът се задължава да прилага процедурите за възлагане на договори съгласно Постановление на Министерски съвет № 118, в сила от 27.05.2014 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на кандидати за безвъзмездна финансова помощ и бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз или Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му в случаите, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 от Закона за обществените поръчки.
- 1.6. Бенефициентът и Договарящият орган са единствените страни (наричани за краткост “страните”) по договора. Договарящият орган не признава съществуването на договорна връзка между него и партньорите или изпълнителите на Бенефициента. Само Бенефициентът е отговорен пред Договарящия орган за изпълнението на проекта.
- 1.7. Бенефициентът гарантира, че условията, приложими към него по силата на членове 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14 и 15 се отнасят и до неговите партньори, а условията по членове 1, 3, 4, 5, 6 и 14 до всички негови изпълнители. Той е длъжен да включи разпоредби в този смисъл в договорите, които сключва с тези лица.

ЧЛЕН 2 - ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ. ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ

- 2.1. Бенефициентът трябва да предоставя на Договарящия орган, Управляващия орган и Сертифициращия орган цялата изисквана информация относно изпълнението на проекта в срок от 5 работни дни от поискването ѝ.
- 2.2. Ако Договарящият/Управляващият орган извършва текуща или последваща оценка на проекта, Бенефициентът се задължава да предостави на Договарящия/Управляващия орган и/или на лицата, упълномощени от него, цялата документация или информация, която би спомогнала за успешното провеждане на оценката, както и да му предостави правата за достъп, предвидени в член 14.4.
- 2.3. Страна по договора, извършила или възложила извършване на оценка в рамките на проекта, предоставя копие от доклада за оценката на другата страна.
- 2.4. Бенефициентът се задължава да изготви междинни доклади и заключителен доклад. Тези доклади се състоят от техническа част и финансова част и се изготвят съгласно образеца от Ръководството на бенефициента за изпълнение на договори по процедура BG051PO001-1.1.13 “Ново работно място” Те се отнасят до проекта като цяло, без оглед на това каква част от него е финансирана чрез безвъзмездна финансова помощ. Докладите трябва да съдържат пълна информация за всички аспекти на изпълнението за описвания период. Към доклада се прилага опис на разходооправдателните документи, придружен с копия на всички разходи, направени през периода, за който се отнася докладът, с информация за наименованието, размера, съответното перо в бюджета на проекта и посочване на разходооправдателния документ. Доказателствата за прехвърляне на собствеността, предвидени в член 7.3 се прилагат към заключителния доклад.
- 2.5. Докладите се изготвят на български език.

Междинни доклади се представят заедно с всяко искане за междинно плащане.

Заключителният доклад се изпраща до два месеца след изтичане на срока на изпълнение на дейностите по проекта. Срокът за представяне на заключителния доклад може се удължава до четири месеца с предварително одобрение от Договарящия орган, когато седалището на Бенефициента не е на територията на Република България.

- 2.6. Ако Бенефициентът не предаде междинните и заключителния доклад на Договарящия орган по указания в чл.2.4 от настоящите общи условия формат и в предвидения в член 2.5 от настоящите общи условия срок и не изготви приемливо и изчерпателно писмено обяснение относно неизпълнението на това си задължение, Договарящият орган има право да

прекрати договора по реда на член 11.2 а) и да изиска връщане на недължимо платените суми.

ЧЛЕН 3 – ОТГОВОРНОСТ

- 3.1. Договарящият орган не носи отговорност за наранявания или вреди, нанесени на служителите или имуществото на Бенефициента по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Договарящият орган не дължи обезщетения или допълнителни плащания извън предвидените по договора, свързани с подобни вреди или наранявания.
- 3.2. Бенефициентът поема цялата отговорност към трети лица, в това число и отговорност за вреди и наранявания от всякакъв характер, понесени от тези лица по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Договарящият орган не носи отговорност, произтичащата от искове или жалби вследствие нарушение на нормативни изисквания от страна на Бенефициента, неговите служители или лица, подчинени на неговите служители, или в резултат на нарушение на правата на трето лице.

ЧЛЕН 4 – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Бенефициентът се задължава да предприеме всички необходими мерки за избягване на конфликт на интереси, както и да уведоми незабавно Договарящия орган относно обстоятелство, което предизвиква или може да предизвика подобен конфликт.

Конфликт на интереси е налице, когато безпристрастното и обективно изпълнение на функциите по договора на което и да е лице, е компрометирано поради причини, свързани със семейството, емоционалния живот, политическата или националната принадлежност, икономически интереси или други общи интереси, които то има с друго лице, съгласно чл. 52 и чл. 82 от Регламент 1605/ 2002 г., относно финансовите разпоредби, приложими за общия бюджет на Европейската общност, изменен с Регламент на Съвета (ЕО, Евроатом) №1995/2006 г..

ЧЛЕН 5 - ПОВЕРИТЕЛНОСТ

При спазване на разпоредбата на член 14, Договарящият орган, Управляващият орган, Сертифициращият орган и Бенефициентът се задължават да запазят поверителността на всички поверително предоставени документи, информация или други материали, съгласно чл. 3, параграф 3 от Регламент 1998/2006 *и/или* чл. 10, параграф 2 от Регламент 800/2008 (ако е приложимо), но за срок не по-малко от три години след приключването на оперативната програма в съответствие с чл. 90, (1), буква „а” от Регламент на Съвета № 1083/ 2006. Европейската комисия има право на достъп до всички документи, предоставени на Договарящия орган, като спазва същите изисквания за поверителност.

При реализиране на своите правомощия Договарящият орган, Управляващият орган, Сертифициращият орган, Бенефициентът и Европейската комисия спазват изискванията за защита на личните данни съобразно разпоредбите на чл. 37 от Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 г. и приложимото национално законодателство.

ЧЛЕН 6 - ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

- 6.1. Бенефициентът се задължава да направи всичко необходимо за разгласяване на факта, че проектът се финансира или съфинансира от Европейския социален фонд. Предприетите за тази цел мерки трябва да са в съответствие с приложимите правила за информиране и публичност, предвидени в чл. 8 от Регламент на Комисията № 1828/2006 и приложение 1 към него, и Ръководството за изпълнение на дейностите за информиране и публичност по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.
- 6.2. Във всички обяви или публикации, свързани с проекта, както и на конференции и семинари, Бенефициентът е длъжен да уточни, че проектът е получил финансиране от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”.
- 6.3. Бенефициентът упълномощава Договарящия/Управляващия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори да публикуват неговото наименование и адрес, предназначението на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ, максималния размер на помощта и съотношението на финансиране на допустимите разходи по проекта, съгласно предвиденото в член 3.3 от договора.

ЧЛЕН 7 - ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ/ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНОТО ОБОРУДВАНЕ

- 7.1. Правото на собственост, включително правата на интелектуална и индустриална собственост върху резултатите от проекта, докладите и други документи, свързани с него, възникват за Бенефициента.
- 7.2. Независимо от разпоредбите на член 7.1 и при спазване на разпоредбата на член 5, Бенефициентът предоставя на Договарящия орган, Управляващия орган и Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори правото да ползват свободно и съобразно обхвата на проверката всички документи, свързани с проекта, независимо от формата им, при условие, че с това не се нарушават съществуващи права на интелектуална и индустриална собственост.
- 7.3. Когато седалището на Бенефициента не е в страната, където се изпълнява проектът и ако в договора не е предвидено друго, най-късно до края на срока за изпълнение на проекта оборудването, превозните средства и

активите, закупени със средства от бюджета на проекта, трябва да се прехвърлят на местните партньори на Бенефициента или на целевата група по проекта. Копия от документите за прехвърляне на превозните средства, оборудването и активите се прилагат към заключителния доклад. Такива документи се съхраняват за целите на контрола във всички останали случаи.

ЧЛЕН 8 – ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

- 8.1 Всякакви промени в текста на Договора, вкл. на приложенията към него, се правят в писмена форма посредством допълнително споразумение в съответствие с разпоредбите на чл. 38 от Постановление №121/ 31.05.2007 г. на Министерския съвет.

Ако изменението е поискано от Бенефициента, последният трябва да представи искането си на вниманието на Договарящия орган в едномесечен срок преди предвидената дата на влизане на поправката в сила, освен ако са налице особени обстоятелства, надлежно обосновани от Бенефициента и приети от Договарящия орган.

- 8.2 В случаите когато промяната в бюджета или описанието на проекта не засяга основната цел на проекта, а финансовият ефект от нея се ограничава до прехвърляне на средства в рамките на един бюджетен раздел или промяна до 15 % на договорения размер на бюджетните раздели / при прехвърляне на средства между същите/, която промяна няма да попречи за постигане на планираните резултати, Бенефициентът има право да приложи изменението, за което уведомява писмено Договарящия орган.

Задължително подписване на допълнително споразумение при промяна на първоначалните стойности на бюджетните пера се изисква, когато се извършва преразпределение на средствата в бюджета на проекта, водещо до:

- увеличаване или намаляване с повече от 15 % на договорените в бюджета стойности по бюджетни раздели;
- появата на нови бюджетни пера / видове разходи/, които не са договорени с първоначалния бюджет;

Недопустими са промени в бюджета на договора при увеличаване на първоначално договорения процент и размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и/или при превишаване на средствата по бюджетни раздели, за които има нормативно определен процент.

Промени на име, адреси, банкови сметки и обслужващи одиторски фирми подлежат само на уведомление, Договарящият орган има право да провери правосубектността на Бенефициента при смяна на името, да се противопостави на избора на банкова сметка или одиторска фирма.

- 8.3 Сключено допълнително споразумение не може да има за цел или като резултат внасяне на изменения в договора, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ или биха

представлявали нарушение на принципа на равнопоставеност на кандидатите. Увеличаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ, предвиден в член 3.3 от договора е недопустимо.

ЧЛЕН 9 – ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРА

Правата и задълженията по договора не могат да бъдат прехвърляни или възлагани на трето лице без предварително писмено одобрение от Договарящия орган.

ЧЛЕН 10 - УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА

- 10.1. Бенефициентът е длъжен да уведоми незабавно Договарящия орган за възникването на обстоятелства, които могат да възпрепятстват или забавят изпълнението на проекта. Бенефициентът може да поиска удължаване на срока за изпълнение на проекта не по-късно от един месец преди изтичането му, при условие, че срокът не излиза извън рамките за изпълнение на операцията по Оперативната програма и в съответствие с предвиденото в чл. 8 от настоящите Общи условия. Искането трябва да бъде придружено от всички обосноваващи го доказателства, необходими за вземане на решение за изменение на договора.
- 10.2. Бенефициентът може да спре временно изпълнението на проекта изцяло или отчасти, ако възникнат обстоятелства (най-вече извънредни), които правят продължаването му твърде трудно или рисковано. Бенефициентът следва да уведоми незабавно Договарящия орган за това, като приложи цялата необходима информация. Всяка от страните може да прекрати договора в съответствие с член 11.1. Ако договорът не е прекратен, Бенефициентът е длъжен да направи необходимото, за да намали до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възобнови, щом обстоятелствата позволят това, както и да уведоми незабавно Договарящия орган за тези свои действия.
- 10.3. Договарящият орган може да изиска от Бенефициента да преустанови временно изпълнението на проекта в цялост или отчасти, ако възникнат обстоятелства (най-вече извънредни), които правят продължаването му твърде трудно или рисковано. Всяка от страните може да прекрати договора в съответствие с член 11.1. Ако договорът не е прекратен, Бенефициентът е длъжен да направи необходимото, за да намали до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възобнови, щом обстоятелствата позволят това, с предварително писмено одобрение от страна на Договарящия орган.
- 10.4. Срокът на изпълнение се удължава с толкова време, колкото е изгубено при временното спиране на изпълнението, без да се засяга възможността за внасяне на изменения в договора, необходими за адаптиране на проекта спрямо новите условия за изпълнение.

- 10.5. Извънредно обстоятелство е всяка непредвидима изключителна ситуация или събитие, което е извън контрола на страните и не позволява на една от тях да изпълни задълженията си по договора, възникването му не може да се отдаде на грешка или небрежност от тяхна страна (или от страна на техните изпълнители, представители или служители) и не може да се преодолее при полагане на дължимата грижа. Страните не могат да се позовават на недостатъци в оборудването или материалите или закъснения в предоставянето им, на трудови спорове, стачки или финансови затруднения, като на обстоятелства, представляващи извънредно обстоятелство. Страните не отговарят за нарушение на задълженията си по договора, ако не са в състояние да ги изпълняват поради възникване на извънредно обстоятелство. Без да се засягат разпоредбите на членове 11.2 и 11.5. , страната, засегната от извънредно обстоятелство, е длъжна да уведоми незабавно другата страна за възникването на извънредно обстоятелство, като посочи характера, вероятната продължителност и предвидимите последици от възникването му, както и да предприеме всички необходими мерки за ограничаване до минимум на възможните вредни последици.
- 10.6. Задълженията на Договарящия орган към Бенефициента за всички неизвършени плащания по договора са невалидни в случаите по чл. 93 от Регламент на Съвета № 1083/2006 като договорът се прекратява на основание чл. 11. от настоящите Общи условия. Бенефициентът носи риска от ненавременен представяне на исканията на сертифициране на разходите. Договарящият орган уведомява в писмен вид Бенефициента за изтичането на срока по чл. 93 от Регламент на Съвета № 1083/2006 най-малко 6 месеца преди изтичането му.

Член 11 – Прекратяване на договора

- 11.1. Ако някоя от страните е на мнение, че договорът повече не може да се изпълнява ефективно, тя следва да се обърне за съгласуване към другата страна. Ако страните не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да прекрати договора с двумесечно писмено предизвестие, без задължение за изплащане на обезщетение в случаите, в които Бенефициентът не дължи предоставени му средства от безвъзмездната финансова помощ, които не са верифицирани по надлежния ред.
- 11.2. Договарящият орган има право да прекрати Договора без предизвестие и без да изплаща каквито и да било обезщетения, в случай че Бенефициентът:
- а) неоснователно не изпълни някое от задълженията си и продължава да не го прави или не представя задоволително обяснение в срок от 5 работни дни след изпращането на писмено уведомление, включително при констатирана нередност от страна на Договарящия орган;
  - б) е обявен в несъстоятелност, или спрямо него е открито производство по несъстоятелност или се намира в производство по ликвидация;

в) е осъден с влязла в сила присъда или с влязло в сила наказателно постановление за престъпление или административно нарушение, свързано с професионалната му дейност, или е извършил виновно тежко нарушение на професионалните си задължения, доказано по надлежния ред;

г) е уличен в измама, корупционни действия, участие в престъпни организации или всякакви други неправомерни действия в ущърб на финансовите интереси на Европейските общности. Това условие се отнася и до партньорите, изпълнителите и представителите на Бенефициента;

д) извърши промяна в правно-организационната си форма или предприеме преобразуване, освен ако предварително е уведомил Договарящия орган и последният е изразил писмено съгласие да продължи договорните отношения с новото или преобразуваното юридическо лице;

е) не спазва разпоредбите на членове 4, 9 и 14;

ж) декларира неверни или непълни данни с цел да получи безвъзмездната финансова помощ, предмет на договора, или представи доклади, които не отразяват действителното положение.

11.3. При условията на чл. 11.2 Договарящият орган може да прекрати договора и при настъпване на срока по чл. 93 от Регламент на Съвета № 1083/2006.

11.4. Договарящият орган има право да прекрати договора без предизвестие и без да дължи обезщетение и в случаите, когато основанията по чл. 11.2., б. “в”, “г” и “ж” са налице спрямо лицата, представляващи или управляващи Бенефициента, когато той е юридическо лице.

11.5. В случай на прекратяване на договора Бенефициентът има право да получи само такава част от безвъзмездната финансова помощ, която е верифицирана по надлежния ред, отговаря на изпълнената част от проекта, като се изключват разходите, свързани с текущи ангажименти, които следва да бъдат изпълнени след прекратяването на договора. За тази цел Бенефициентът следва да представи искане за плащане и заключителен доклад в съответствие с член 2.

11.6. В случай на неправомерно прекратяване на договора от страна на Бенефициента по реда на член 11.1 и в случаите, предвидени в член 11.2 т. г), д) и ж), Договарящият орган може да изиска изцяло или частично възстановяване на вече изплатените суми от безвъзмездната финансова помощ, съразмерно с тежестта на нарушенията, като даде на Бенефициента възможност да изложи позицията си.

- 11.7. Преди или вместо да прекрати договора по силата на разпоредбите на този член, Договарящият орган има право да вземе предпазни мерки, които се изразяват във временно прекратяване на плащанията без предизвестие.
- 11.8. Настоящият договор се прекратява автоматично, ако в срок от три години след подписването му по него не са направени никакви искания за плащания.

Член 12 – ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

- 12.1 Без да противоречи на разпоредбите на Регламент на Съвета № 1083/11.07.2006 г., Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 г. и Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 1081/05.07.2006 г., както и на Постановление № 62/21.03.2007 г. на Министерския съвет и Постановление № 180/27.07.2007 г. на Министерския съвет, за да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят на изискванията, предвидени в Насоките за кандидатстване по настоящата схема за финансиране.

Член 13 - ПЛАЩАНИЯ И ЛИХВИ ВЪРХУ ПРОСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ

- 13.1. Договарящият орган извършва плащанията в съответствие с предвиденото в чл. 4 от договора.
- 13.2. Всички доклади и документи, представляващи основание за плащане, се считат за одобрени, ако Договарящият орган не изпрати писмен отговор до Бенефициента, придружен с необходимите документи, в срок от 40 работни дни от получаването им.

Договарящият орган може да спре срока за одобряване на даден доклад, като уведоми Бенефициента, че докладът не може да бъде одобрен и намира за необходимо да извърши допълнителни проверки. В такива случаи Договарящият орган може да изиска разяснения, поправки или допълнителна информация, които трябва да бъдат представени в срок от 5 работни дни от получаване на искането от страна на Бенефициента. Срокът започва да тече отново от датата, на която е получена изискваната информация.

- 13.3. Бенефициентът има право да подаде възражение в рамките на 5 работни дни, придружено с доказателства, срещу решението на Договарящия орган за непризнаване на разходите. За произнасяне по възражението и разглеждане на доказателствата се прилагат условията на чл. 13.2.

В случаите, когато се извършват допълнителни проверки (включително проверки на място), при които от бенефициента не се изискват допълнителни разяснения, корекции или допълнителна информация, срокът за преглед и одобрение на доклада спира да тече до приключване на проверката, но за не повече от 10 работни дни, за което Договарящия орган уведомява писмено бенефициента. Посочените срокове обвързват проверките, когато същите се осъществяват от

Договарящия орган. В случай, че за вземане на решение от страна на Договарящия орган е необходимо становище от друг, то срокът за вземане на решение се удължава с толкова дни, колкото е нормативно определеният срок за издаване на съответния документ.

Докладите се представят в съответствие с член 2.

- 13.4. Сроковете от 10 работни дни за извършване на плащанията, предвидени в член 4 от договора, изтичат в деня на нареждането на банковата сметка на Договарящия орган по банковата сметка на Бенефициента. Без да се накърнява правилото на член 11.7, Договарящият орган има право да спре този срок, като уведоми Бенефициента, че искането за извършване на плащане е неприемливо поради факта, че заявената сума е недължима или поради това, че не са представени подходящи разходооправдателни документи, или защото намира за необходимо да предприеме допълнителни проверки, вкл. проверки на място, за да се увери, че посочените разходи са допустими.
- 13.5. След изтичането на посочения срок Бенефициентът има право да предяви иск за изплащане на обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва за периода на просрочието.
- 13.6. Сумите, изплащани от Договарящия орган се превеждат в банкова сметка на Бенефициента по проекта, посочена във формуляра за финансова идентификация съгласно Приложение V-2.
- 13.7. Договарящият орган извършва плащанията в лева, съобразно разпоредбите на договора.
- 13.8. Всички лихви по банковата сметка на бенефициента, открита само за целите на проекта и посочена във формуляра за финансовата идентификация, или евентуални приходи и/или други печалби по смисъла на чл. 15.2, генерирани по време на изпълнението на проекта, натрупани върху средства, изплатени от Договарящия орган на Бенефициента, се описват в приложение III-2 и се приспадат от последващо плащане до размера на дължимата сума или се възстановяват на Договарящия орган, в случаите, когато ги надхвърлят.

ЧЛЕН 14 - СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ

- 14.1. Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща електронна система за документация и двустранно счетоводство. Тези системи могат да са неразделна част от текущата счетоводна система на Бенефициента или допълнение към тази система. Тази система следва да се прилага в съответствие със националното законодателство. Счетоводните отчети и разходите, свързани с проекта, трябва да подлежат на ясно идентифициране и проверка.

- 14.2. В случаите, когато бенефициентът не е бюджетно предприятие и избраната по договора схема на плащане включва авансово плащане, той се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проекта като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи. Счетоводните отчети трябва да съдържат данни за натрупаните лихви върху средствата, изплатени от Договарящия орган.
- 14.3. Бенефициентът трябва да гарантира, че данните, посочени докладите (междинни и заключителен), предвидени в член 2, отговарят на тези в счетоводната система и документация и са налични до изтичане на сроковете за съхранение на документацията.
- 14.4. Бенефициентът е длъжен да допуска Договарящия орган, Управляващия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори, извършващи проверки съгласно член 13.6, да проверяват, посредством проучване на документацията му или проверки на място, изпълнението на проекта, и да проведат пълен одит, при необходимост, въз основа на разходооправдателните документи, приложени към счетоводните отчети, счетоводната документация и други документи, свързани с финансирането на проекта. Тези проверки могат да се провеждат в срок до три години след приключването на оперативната програма по отношение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в съответствие с изискванията на Регламент 1083/ 2006 на Съвета, както и до приключване на евентуални административни, следствени или съдебни производства.

Освен указаното в чл.14.4., Бенефициентът е длъжен да допусне Договарящия орган, Управляващия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската служба за борба с измамите и външни одитори, извършващи проверки съгласно член 13.6, да извършат проверки и инспекции на място в съответствие с процедурите, предвидени в законодателството на Европейската общност за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нарушения и приложимото национално законодателство.

За тази цел Бенефициентът се задължава да предостави на служителите или представителите на Договарящия орган, Управляващия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите и Европейската сметна палата, както и на външни одитори, извършващи проверки съгласно член 13.6, достъп до местата, където се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, както и да направи всичко необходимо, за да улесни работата им. Достъпът, предоставен на служителите или представителите на Договарящия орган, Управляващия орган, Сертифициращия орган, националните

одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори, извършващи проверки съгласно член 13.6, трябва да бъде поверителен спрямо трети страни без ущърб на публично-правните им задължения. Документите трябва да се съхраняват на достъпно място и да са картотекирани по начин, който улеснява проверката, а Бенефициентът следва да уведоми Договарящия орган за точното им местонахождение.

14.5. Бенефициентът гарантира, че правата на Договарящия орган, Управляващия орган, Сертифициращия орган, националните, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори, извършващи проверки съгласно член 13.6, да извършват одити, проверки и проучвания, ще се упражняват равноправно, при еднакви условия и в съответствие с еднакви правила и по отношение на неговите партньори и подизпълнители. Когато партньор или подизпълнител на Бенефициента е международна организация, се прилагат споразумения за проверки, сключени между тази организация и Европейската комисия.

14.6. Срокът за съхранение на всички разхооправдателни документи и други документи с доказателствена стойност се съхраняват в сроковете съгласно чл. 3, параграф 3 от Регламент 1998/2006 и/или чл. 10, параграф 2 от Регламент 800/2008 (ако е приложимо), но за срок не по-малък от указания в чл.13 на ПМС №180/27.07.2007 г.

ЧЛЕН 15 - ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО, ПРЕДОСТАВЕНО ОТ ДОГОВАРЯЩИЯ ОРГАН

15.1. Общата сума, която Договарящият орган ще изплати на Бенефициента, не може да надвишава максималния размер на помощта, предвиден в член 3.3 от договора.

15.2. Бенефициентът приема, че безвъзмездната финансова помощ не може при никакви обстоятелства да му носи печалба и трябва да бъде ограничена до сумата, необходима за възстановяване на разходите по проекта след приспадане на генерираните при изпълнение на проекта приходи. Под печалба се разбира превишението на приходите над разходите по конкретния проект към момента на подаване на искането за балансово плащане. Прихващане може да бъде извършвано и при декларирани и доказани приходи при междинните плащания.

15.3. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по договора е дължим до размера на верифицираните допустими разходи по чл.12. Извършените от Бенефициента недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

ЧЛЕН 16 – ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

16.1. Бенефициентът се задължава да възстанови на Договарящия орган всички средства, платени в повече от верифицираните разходи, в срок от 14 дни от получаването на искане за това.

Договарящият орган може да приспадне неправомерно изплатените суми, включително лихвата, от последващи плащания на средства, на които бенефициентът има право.

Бенефициентът се задължава да възстанови и средствата, които са били обект на финансова корекция, наложена или е в резултат на проверки от страна на управляващ, контролиращи и одитиращи органи. На възстановяване подлежат и всички средства, произтичащи от разходи, които са в резултат на констатирани нередности независимо от датата на тяхното установяване.

16.2. В случай че Бенефициентът не върне изисканите суми в срока, определен в чл. 16.1 Договарящия орган има право на обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва за периода на просрочието, увеличена с размера на лихвата, дължима от датата на извършване на плащането от Договарящия орган по банковата сметка на бенефициента, посочена във финансовата идентификация .

16.3. Сумите, включително лихвите по тях, подлежащи на възстановяване от Бенефициента, могат да бъдат прихванати от всякакви суми, дължими от Договарящия орган на Бенефициента. Тази разпоредба не накърнява правото на страните да договорят разсрочено плащане.

16.4. Банковите такси, свързани с връщането на дължими суми на Договарящия орган, са изцяло за сметка на Бенефициента.

ЧЛЕН 17 – ПРИЛОЖИМ ЗАКОН И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

17.1. По отношение на настоящия договор се прилага законодателството на Република България.

17.2. Страните са длъжни да положат всички усилия, за да постигнат уреждане на възникнали между тях спорове по взаимно съгласие. Всяка от страните е длъжна да отговори в срок от 5 работни дни на искане на другата страна за уреждане на възникнал спор по взаимно съгласие. След изтичането на този срок, или ако опитите за уреждане на спора не са довели до резултати в срок от 5 работни дни от датата на първото искане, всяка от страните може да уведоми другата, че смята процедурата за неуспешна.